

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 72

гр. София, 22.12.2022 г.

ВОЕННО-АПЕЛАТИВЕН СЪД в закрито заседание на двадесет и втори декември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: полк. РУМЕН ЛЮБ. ПЕТКОВ

Членове: полк. СВИЛЕН Р.
АЛЕКСАНДРОВ
полк.ЮЛИЯН В. БАНКОВ

като разглежда докладваното от полк. СВИЛЕН Р. АЛЕКСАНДРОВ Въззивно частно наказателно дело № 20226000600065 по описа за 2022 година

Съдебното заседание е проведено на 19.12.2022 г.

Производството е по реда на чл. 243, ал. 7 НПК.

Образувано е по частен протест на прокурор от Военноокръжна прокуратура /ВОП/ Сливен срещу Определение № 8/30.11.2022 г. по чнд № 100/2022 г. по описа на Военен съд Сливен, с което е отменено постановление от 03.11.2022 г. на прокурор от ВОП Сливен за прекратяване на наказателното производство по Досъдебно производство /ДП/ № 31-РП/2022 г. по описа прокуратурата.

В частния протест се твърди, че атакуваното определение е неправилно. Развиват се доводи, че от него не става ясно коя от фигурите в наказателния процес – обвиняем, пострадад или неговите наследници, или ошетеното юридическо лице съдът е приел, че обжалва постановлението на прокурора. Изтъква се, че ако съдът е имал предвид фигурата на „пострадалия“ от извършеното престъпление по чл. 389, ал. 1 НК, то той в никакъв случай не е персонифициран, тъй като „пострадал“ може да бъде само физическо лице. В определението не е посочено, че пострадалият от извършеното престъпление е подп. Н. В., който към момента на извършване на деянието - 30.12.20.. г., е заемал длъжността к.... на в. ф. - Ч.. За възникването фигурата на „пострадал“ в наказателния процес е от съществено значение личностното качество на лицето, а не заеманата от него административна длъжност. Съдът не е коментирал дали правата на „пострадал“ към момента на извършване на деянието преминават към следващото физическо лице, което към 14.11.20.. г. е заемало длъжността „к.... на в. ф. - Ч.“ - подп. И. С.. Подп. С. (жалбоподател срещу постановлението за прекратяване на НП от 03.11.2022 г./, няма качеството на пострададо лице и не е активно легитимирана страна да оспорва прокурорския акт.

Иска се определението на ВС – Сливен да бъде отменено.

Настоящият състав на Военно-апелативния съд, като се запозна с материалите по делото и обсъди изложените от прокурора доводи, намери за

установено следното:

Частният протест е подаден в законоустановения срок, от процесуално легитимирано по чл. 243, ал. 7 НПК лице и е допустим. По същество същият е основателен.

Досъдебно производство /ДП/ № 31-РП/2022 г. е образувано на 08.07.2022 г. с постановление на прокурор от ВОП – Сливен за това, че на 30.12.20.. г., лице от денонощния наряд – патрулен, почиваща смяна във в.ф. - Ч., умишлено нарушил уставните правила на патрулната служба - престъпление по чл. 389, ал. 1 НК.

С постановление от 12.08.2022 г., в качеството на обвиняем е привлечена редник М. И. К. от същото военно формирование, за това че на 30.12.20.. г., за времето от 15.10 ч. до 15.35 ч., във в.ф. - Ч., в качеството си на длъжностно лице от денонощния наряд в състава на патрулната служба – патрулен втора смяна, умишлено нарушила уставните правила на патрулната служба, визирани в чл. 281, ал. 3 от Устава за войсковата служба на въоръжените сили на РБ /УВСВСРБ/, както и издадените въз основа на тези правила разпореждания, визирани в т. 12 на утвърдения от к.....а „План за дейността на патрулите“ с рег. № .../08.02.20.. г., като без разрешение на дежурния по военно формирование, на който е подчинена, напуснала КПП – 2 и отишла в канцелария за почивка на офицери в битовия корпус, където свалила снаряжението си – колан и чанта с 2 броя пълнители с общо 60 бр. патрони за автомат „Калашников“ – престъпление по чл. 389, ал. 1 НК.

С Постановление от 20.09.2021 г. /л. 107-109 ДП/ прокурор от ВОП – Сливен е прекратил наказателното производство по делото на основание чл. 243, ал. 1, т. 1, вр. чл. 24, ал. 1, т. 1 НПК, вр. чл. 9 ал. 2 НК, като е приел, че деянието не съставлява престъпление, тъй като поради своята малозначителност не е общественоопасно.

В диспозитива на постановлението прокурорът е постановил препис от същото да бъде изпратен и на к.....а на в.ф. - Ч., който на основание чл. 243, ал. 4 НПК може да го обжалва пред ВС – Сливен в 7-дневен срок от получаване на преписа.

По жалба от к.....а на в.ф. - Ч. подп. И. С. С. срещу постановлението за прекратяване на НП, във Военен съд Сливен е било образувано ЧНД № 78/2022 г. по описа на съда. С Определение № 6/12.10.2022 г. състав на съда е отменил постановлението за прекратяване и е върнал делото за допълнително разследване на ВОП – Сливен с указания прокурорът да прецени приложението на чл. 9, ал. 2 НК и да направи задълбочена аргументация по приложението му въз основа на събрания доказателствен материал.

С постановление от 03.11.2022 г. прокурор от ВОП – Сливен отново е прекратил наказателното производство на същото основание – извършеното деяние не съставлява престъпление, тъй като поради своята малозначителност не е общественоопасно на основание чл. 9, ал. 2 НК.

В диспозитива на това постановление обаче прокурорът е постановил препис от него да бъде изпратен на к..... в. ф. - Ч. само за сведение, без да е указал, че същият има право да обжалва постановлението на основание чл. 243, ал. 4 НПК.

По жалба от к.....а на в.ф. - Ч. подп. И. С. С., която съдът е приел за допустима, с атакуваното определение състав на съда отново е отменил постановлението за прекратяване и е върнал делото на прокурора за

обосноваване на извода за наличие на предпоставките на чл. 9, ал. 2 НК с аргументи, съответстващи на нормативната база.

Съгласно разпоредбата на чл. 243, ал. 4 НПК, препис от постановлението за прекратяване на НП се изпраща на обвиняемия, на пострадалия или неговите наследници, или на ощетеното юридическо лице, които могат да обжалват постановлението пред съответния първоинстанционен съд.

По силата на чл. 74, ал. 1 НПК, качеството на „пострадал“ по нашето наказателно право може да има само физическо лице, което е претърпяло имуществени или неимуществени вреди от конкретно престъпление, а при смърт това право преминава върху неговите наследници.

Процесуалната правоспособност на юридическото лице не е дефинирана специално в НПК, но използваният термин „ощетено“ означава, че юридическото лице е претърпяло вреди, които могат да са само имуществени, доколкото юридическите лица не могат да преживяват болки и страдания. Т.е., понятията „пострадал“ и „ощетено юридическо лице“ се използват за обозначаване на лицето, претърпяло вреди от престъпление, за което НПК предоставя процесуални права за участие в досъдебната фаза.

От горното следва, че жалбоподателят подп. И. С. С. не може да има качеството на „пострадал“ като физическо лице в това ДП. От съдържанието на самата жалба срещу постановлението за прекратяване на НП е очевидно, че той не я е подал в качеството си на „пострадал“, а в качеството си на „к..... на в.ф. - Ч.“. Съгласно пар. 1, т. 10 от ДР на ЗОВСРБ, военно формирование е взвод, рота, батарея, батальон, дивизион, ескадрила, полк, бригада, база или друга структура от въоръжените сили, която е организационно и икономически обособена /дали е юридическо лице или не, е без значение/.

к.....ът на в.ф. - Ч. /независимо дали е подп. И. С. или друг военнослужещ/, не е от кръга на процесуално легитимираните лица /обвиняем, пострадал, ощетено юридическо лице/, които имат възможност да атакуват прокурорския акт.

Образуваното наказателно производство и престъплението, за което редник М. К. е привлечена в качеството на обвиняем, е за извършено престъпление по чл. 389, ал. 1 НК. Този състав се намира в глава Тринадесета „Военни престъпления“, раздел IV НК - „Престъпления против караулната, постовата, патрулната, вътрешната и граничната служба“ и защитава обществените отношения, свързани с правилното упражняване на правата и задълженията на лицата по чл. 371 НК при караулната, постовата, патрулната, вътрешната и граничната служба, регламентирани в уставните правила за тази служба, или в издадените въз основа на тези правила разпореждания. С оглед специфичния обект на престъплението и обстоятелството, че в тази квалификация не е налице елемент „щета“, няма пострадало физическо лице или ощетено юридическо лице.

От изложеното следва, че атакуваният съдебен акт е постановен в разрез с процесуалните правила по смисъла на чл. 243, ал. 5 НПК. Първоинстанционният съд незаконосъобразно се е произнесъл по законосъобразността и обосноваването на постановлението за прекратяване на наказателното производство, сезиран с жалба от к.....а на в.ф. - Ч. подп. И. С., който не е бил надлежна страна, с процесуална възможност да атакува

постановлението на ВОП – Сливен. Съдът е следвало да остави жалбата без разглеждане като недопустима и да прекрати съдебното производство по делото.

Поради горното въззивната инстанция счита, че определението на Военен съд - Сливен е незаконосъобразно и следва да бъде отменено.

Водим от горното и на основание чл. 243, ал. 8 НПК Военно – апелативният съд,

ОПРЕДЕЛИ:

ОТМЕНЯ Определение № 8/30.11.2022 г. по чнд № 100/2022 г. по описа на Военен съд Сливен.

ОПРЕДЕЛЕНИЕТО е окончателно и не подлежи на обжалване или протест.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____